

Sygn. akt V KK 427/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 stycznia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski (przewodniczący)

SSN Andrzej Ryński (sprawozdawca)

SSN Dariusz Świecki

Protokolant Katarzyna Wełpa

w sprawie **L. M.**

skazanego na podstawie art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu – w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 19 stycznia 2016 roku

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w W.

z dnia 8 września 2014 r.

- 1. uchyla zaskarżony wyrok w części zobowiązującej L. M., na podstawie art. 72 § 2 k.k., do naprawienia szkody;**
- 2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciąża Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w W. na posiedzeniu wyrokiem z dnia 8 września 2014 r., w uwzględnieniu wniosku złożonego przez oskarżonego L. M. o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzania postępowania dowodowego, uznał go za winnego tego, że działając wspólnie i w porozumieniu z E. N. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru w okresie od 2 do 5 czerwca 2013 r. w W. doprowadził SKOK „W.” do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 5 tys. zł w ten sposób, że przedłożył nierzetelne oświadczenie o zatrudnieniu i osiągniętych dochodach w P.H.U. A., w którym E. N. wykazała nieprawdę co do okoliczności rzutujących na przyznanie pożyczki – kredytu konsumenckiego, na skutek czego wprowadził w błąd pracownika pokrzywdzonego podmiotu, przy czym działał w warunkach powrotu do przestępstwa, będąc uprzednio skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z dnia 4 października 2004 r., sygn. akt II K .../04 za przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. na karę roku pozbawienia wolności, objętą wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Ś. z dnia 12 marca 2009 r., sygn. akt III K .../09 na karę 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności, którą to karę odbył w okresie 14.04.2008 r. do 14.08.2009 r., tj. czynu z art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. oraz wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres próby 5 lat. Na podstawie art. 72 § 2 k.k. zobowiązał go do naprawienia szkody, poprzez uiszczenie na rzecz SKOK „W.” kwoty 5000 zł, w terminie 2 lat od uprawomocnienia się wyroku.

Powyższy wyrok uprawomocnił się bez postępowania odwoławczego w dniu 16 września 2014 r.

Orzeczenie to zaskarżył na podstawie art. 521 k.p.k. kasacją Prokurator Generalny, na korzyść skazanego, w zakresie w jakim nałożono na skazanego – na podstawie art. 72 § 2 k.k. – obowiązek naprawienia szkody, poprzez uiszczenie na rzecz SKOK „W.” kwoty 5000 zł, w terminie 2 lat od uprawomocnienia się wyroku. Skarżący zarzucił wyrokowi rażące naruszenie prawa procesowego, mające istotny wpływ na jego treść, to jest art. 387 § 1 i 2 k.p.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r. polegające na uwzględnieniu wniosku oskarżonego L. M. o dobrowolne poddanie się karze bez przeprowadzenia postępowania dowodowego,

któremu nie sprzeciwił się prokurator, pomimo istnienia wątpliwości co do jego prawidłowości w części dotyczącej zobowiązania do naprawienia szkody, w wyniku czego doszło do rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia art. 415 § 5 zd. 2 k.p.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r. poprzez zobowiązanie oskarżonego, na podstawie art. 72 § 2 k.k. do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę na rzecz SKOK „W.” 5000 zł, podczas gdy o roszczeniu wynikającym z przestępstwa prawomocnie orzeczono nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego w L. z dnia 18 lutego 2014 r.

W uzasadnieniu kasacji Autor zawarł wniosek o przeprowadzenie dowodu z dokumentów znajdujących się w aktach Sądu Rejonowego w L.

Konkludując Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w części dotyczącej zobowiązania skazanego do naprawienia szkody.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesiona na korzyść skazanego kasacja, zarówno w zakresie podniesionego w niej zarzutu, jak i wniosku końcowego, okazała się oczywiście zasadna, w związku z czym możliwe było jej uwzględnienie w całości na posiedzeniu, bez udziału stron (art. 535 § 5 k.p.k.).

Z dokumentów zawartych w aktach wymienionej wyżej sprawy cywilnej bezspornie wynika, że SKOK „W.” złożyła w Sądzie Rejonowym w L. pozew przeciwko L. M., o zapłatę 5499,15 zł, z powodu nie regulowania przez pozwanego rat pożyczki udzielonej mu na podstawie umowy z dnia 5 czerwca 2013 r. Na skutek tego pozwu Sąd Rejonowy w L. dnia 18 lutego 2014 r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, nakazując L. M., aby zapłacił stronie powodowej żadaną przez nią kwotę. Nakazowi temu nadano klauzulę wykonalności w dniu 14 kwietnia 2014 r. Dokumenty zawarte w aktach sprawy karnej, m.in. umowa pożyczki dołączona do zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa złożonego przez SKOK nie pozostawiają wątpliwości, że Sąd Rejonowy w W. skazał L. M. za oszukańcze pobranie pieniędzy, których zapłacenie (z odsetkami) na rzecz pokrzywdzonej SKOK wcześniej nakazał temuż L. M. Sąd Rejonowy w L. W takim razie nałożenie na skazanego, na podstawie art. 72 § 2 k.k., obowiązku

naprawienia szkody, było niezgodne z przepisem art. 415 § 5 k.p.k. (zd. drugie), który stanowi, że „nawiązki na rzecz pokrzywdzonego, obowiązku naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę nie orzeka się, jeżeli roszczenie wynikające z popełnienia przestępstwa jest przedmiotem innego postępowania albo o roszczeniu tym prawomocnie orzeczono”. Należy przy tym wspomnieć, że w szeregu orzeczeniach Sąd Najwyższy prezentował pogląd, iż zakaz wynikający z tego przepisu odnosi się do każdego określonego w ustawie przypadku orzekania karnoprawnego obowiązku naprawienia szkody, a więc również określonego w art. 72 § 2 k.k. (m.in. wyroki z: 23 listopada 2006 r., IV KK 328/06, OSNKW 2007, z. 2, poz. 14; 18 czerwca 2009 r., IV KK 145/09, OSNKW 2009, z. 9, poz. 77; 23 listopada 2010 r., IV KK 282/10, LEX nr 667515).

W toku postępowania przygotowawczego został przesłuchany w charakterze świadka zatrudniony w SKOK T. M., który zeznał, że w związku z niespłacaniem pożyczki przez L. M. kierowano wobec niego bezskuteczne wezwania do zapłaty nieuregulowanych rat i sprawa jest przygotowywana do skierowania na drogę sądową celem wydania nakazu zapłaty (k. 50, t. I). Sąd Rejonowy w W., po sprawdzeniu tej okoliczności (zwłaszcza, że wyrok zapadł po upływie 10 miesięcy od przesłuchania pracownika SKOK) winien uznać, że wniosek oskarżonego o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy, postulujący m.in. jego zobowiązanie do naprawienia szkody, nie nadaje się do uwzględnienia, a załatwienie sprawy w trybie konsensualnym wymaga uzgodnionej przez strony modyfikacji wniosku, respektującej zakaz ujęty w art. 415 § 5 zd. drugie k.p.k. Wydając wyrok zgodny z wnioskiem oskarżonego, sąd naruszył więc nie tylko ten przepis, ale też inne normy postępowania – art. 387 § 1 i 2 k.p.k. co trafnie podniesiono w kasacji. Zaistniałe uchybienia były rażące, a ich wpływ na treść orzeczenia istotny, skoro wbrew ustawowemu zakazowi zobowiązano skazanego do naprawienia szkody.

Zgodnie z wnioskiem kasacji należało zatem uchylić zaskarżony wyrok w części orzekającej zobowiązanie L. M. do naprawienia szkody, bez wydawania zbędnego w tym wypadku orzeczenia następczego. O kosztach postępowania rozstrzygnięto zgodnie z art. 638 k.p.k.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

kc